

Nieuwsbrief augustus 2009

EMB-standpunten overhandigd aan Landbouwcommissie van het Europees Parlement

Op 14 juli verzamelden zich 1500 melkveehouders buiten de poorten van het net verkozen Europees Parlement in Straatsburg om de noodzaak van politieke actie betreffende de zuivelmarkt nogmaals te benadrukken en om nogmaals voorstellen van oplossingen aan te dragen. Franse melkveehouders uit West-Frankrijk waren de week daarvoor, op de 6^e juli, al vertrokken om op tijd in Straatsburg aan te komen. Sommige van hen waren bij de 1500 melkveehouders die aanwezig waren bij bijeenkomsten in Bretagne en Normandië. Velen hebben een uithangbord bij de oprit met teksten als "Melkstaking en binnenkort gratis melk". Een resultaat van de demonstratie in Straatsburg was het feit dat de EMB was uitgenodigd voor een gehoor voor de pas verkozen Landbouwcommissie op 21 juli in Brussel.

Vertegenwoordigers van elke partij gaven in Brussel aan dat volumebeheersing noodzakelijk is in de zuivelmarkt. Om dit te bereiken moet beter gebruik worden gemaakt van de bestaande quota. Een ander positief resultaat van de bijeenkomst van de Landbouwcommissie was dat er vele stemmen kritisch waren over het beleid van de EU-commissie. Verscheidene maatregelen als exportrestituties en interventie zouden moeten worden ingetrokken. Er is een nieuw landbouwbeleid nodig dat een andere koers moet gaan varen in de toekomst, een beleid dat zich weer gaat richten op duurzame landbouw met kostendekkende opbrengstprijzen voor de producenten en op voedselzekerheid.

Steeds de melkprijs onder de aandacht brengen

In zijn functie als voorzitter van de EMB bracht Romuald Schaber de positie van Europese melkveehouders naar voren op deze bijeenkomst. Er is een EMB-bijeenkomst gepland met leden van het Europees Parlement (EP) om nog meer vertegenwoordigers de kans te geven om kennis te maken met onze oplossingen om de crisis te bezweren en hoe verder te gaan met de Europese zuivelproductie in de toekomst. De ervaring leert dat twee dingen belangrijk zijn wanneer men te maken heeft met politici: ze moeten, op ieder niveau, herhaaldelijk gewezen worden op het thema eerlijke melkprijzen en ze moeten onder druk worden gezet om concrete actie te ondernemen. Zodra het Verdrag van Lissabon wordt ondertekend zal het EP invloed krijgen op het landbouwbeleid. Het loont dan ook om haar leden en partijgenoten in elk land en elk kiesdistrict hier op aan te spreken.

Het tijdperk van de schuchtere boer die onopgemerkt ophoudt te boeren is niet meer

Wanneer politici op 07-09-2009 nog geen maatregelen hebben genomen die goede vooruitzichten bieden voor Europese melkveehouderijen, zullen melkveehouders de melkbarricades opgaan. Deze bereidheid tot directe actie bleek al op de bijeenkomst voor EMB-leden in Zwitserland en is sindsdien enorm gegroeid, niet alleen in Frankrijk. De tijden dat Europese melkveehouders zonder gerucht hun melkveebedrijf staken, zijn voorbij en dat is een goede ontwikkeling voor de maatschappij op zich, omdat sociaal en ecologisch duurzaam geproduceerd voedsel de basis van ons bestaan is.

“Melkstaking en binnenkort gratis melk”. Melkveehouder in Frankrijk sterk voor melkstaking en begrip bij consumenten

In de afgelopen maanden hebben vertegenwoordigers van de APLI (Association de Producteurs de Lait Indépendants (Vereniging van Onafhankelijke Melkveehouders) zo'n 30.000 melkveehouders bereikt op informatieve bijeenkomsten in Frankrijk. Op elke bijeenkomst werden ze gepeild door middel van stemming op hun bereidheid om deel te nemen aan een melkstaking. Uitkomst: 85% van de aanwezige melkveehouders zijn bereid om de kraan open te draaien. Per dag bezoeken 1000 mensen de website van de APLI. Naast de bijeenkomsten doen de Fransen iets wat lijkt op wat hun Europese collega's vorig jaar deden. Ze plaatsen posters en affiches op hun akkers en erven met de boodschap: “Melkstaking en binnenkort gratis melk!”, zie <http://www.youtube.com/watch?v=NqGPY0wfaf0>. Dit toont vastberadenheid aan en tegelijkertijd de openheid naar de consument toe. APLI-melkveehouders hebben bovendien markten bezocht om informatie uit te delen over de situatie van melkveehouders en gratis melk bij stalletjes en bedrijven plaatsen borden op hun terreinen welke solidariteit aan melkveehouders verklaren.

Dit zijn allemaal stapjes op weg naar een melkstaking omdat de Fransen ongelooflijk vastberaden zijn om voor hun toekomst te vechten. De situatie op de Franse bedrijven is dramatisch. Veel rekeningen liggen nog onbetaald te wachten en banken oefenen zeer sterke druk uit. Zuivelfabrieken zijn benauwd en hebben alvast opbrengstprijzen van 30 cent voor augustus en september aangekondigd, die ze eigenlijk mogelijk niet kunnen betalen. Danone biedt duidelijk rentevrije leningen aan jonge melkveehouders aan als ze ondertekenen dat ze niet mee gaan doen aan een melkstaking. Bovendien roepen politici en zuivelfabrieken op tot het maken van contracten, wat boven het hoofd van de melkveehouders hangt als het zwaard van Damocles. Bedoeld wordt directe contracten tussen boeren en de zuivel welke volume regelen maar geenszins over opbrengstprijzen reppen. Dit is moderne slavernij wat koste wat kost moet worden voorkomen volgens Cristian Manauthon, vice-voorzitter van de APLI. Veel kaas wordt geëxporteerd vanuit Duitsland naar Frankrijk als gevolg van de nog lagere productiekosten.

Pascal Massol en Jean-Louis Naveau, de twee aanvoerders van de Franse melkproducentenbeweging, zijn overtuigd: “Dit jaar beginnen wij als Fransen en samen met onze collega's zullen we een verandering in het systeem van melkproductie teweegbrengen en een kostendekkende melkprijs bereiken door een marktgeoriënteerde aanbodsbeheersing. Maximale kracht, stap voor stap.

Sonja Korspeter, EMB

De situatie in Denemarken

Net als in de Europese buurlanden zijn de Deense opbrengstprijzen van melk nergens maar enigszins kostendekkend. Om de financiële gaatjes te dichten en de rekeningen te betalen zijn veel melkveehouders leningen aangegaan die moeilijke terug te betalen zullen zijn. Hoewel de meerderheid van de melkveehouders de betalingen over 2009 veilig heeft kunnen stellen na zware onderhandelingen met de bank, staan toekomstige betalingen op het spel door de lage opbrengstprijzen. Op dit moment zijn alle investeringen stopgezet.

Christen Sivertsen, LDM

Vanuit Ierland niet veel beter nieuws

De gemiddelde melkprijs betaald aan Ierse boeren over juni 2009 is 21,6 cent per liter incl. BTW bij 3,3% vet, 3,6% eiwit (20,5 cent per liter excl. BTW). De melkprijs over juni 2008 bedroeg 32,2 cent per liter incl. BTW, wat betekent dat de melkprijs met 33% is gedaald in één jaar. Het gevolg is gigantische druk op melkveehouders dankzij olopende schulden en onbetaalde rekeningen. Deze druk is aanmerkelijk opgevoerd dankzij grootschalige investeringen in 2008 om de eisen van de Nitraatrichtlijn te halen en dankzij slechte weersomstandigheden die de kosten hebben doen olopen. De stemming onder boeren is op dit moment niet goed en veel betwijfelen of ze nog een toekomst hebben als boer en zijn bezorgd over het feit of ze wel in staat zijn om de olopende schulden af kunnen betalen.

John Enright, ICMSA

Opslag van boter en magere melkpoeder in de EU

Zoals de Europese Commissie aangaf in een persbericht was in juli 2009 ongeveer 81.900 ton boter opgekocht voor interventie. Dat komt overeen met ongeveer 8 procent van de geproduceerde boter van januari tot juni. De Commissie gaf verder aan dat hoeveelheden die boven het maximum van 30.000 ton waren aangeboden, biedingen hadden ontvangen tot een maximumprijs van 99,2 procent van de vaste referentieprijs van 2.218 euro per ton.

Het aandeel mager melkpoeder wat is opgekocht, lag op een hoger niveau. Zo'n 231.000 ton, ongeveer 43,5 procent van de gehele EU-productie, is opgekocht. Bedragen tot 98,9 procent van de referentieprijs zijn ontvangen voor magere melk wat de maximumlimiet van 109.000 ton overstijgt welke daardoor niet kon worden opgekocht voor de vaste referentieprijs van 1.698 euro per ton.

Volgens de Commissie is de voorraad boter gelijk aan 1,1 procent van de EU-melkproductie; de voorraad mager melkpoeder ongeveer 1,8 procent. (Commentaar op het rapport van de EU-Commissie verschijnt binnenkort op de website van de EMB).

Silvia Däberitz, EMB

Spanje: Prolec bekritiseert de afstand tot de realiteit van de getekende INLAC-overeenkomst

20 juli is een overeenkomst getekend met het Spaanse melkconsortium INLAC, bestaand uit vertegenwoordigers van vakbonden, de industrie en administratie en distributie, op het ministerie van Milieu, Platteland en Maritieme Zaken. Het bevat de aanbeveling om de Spaanse melkveehouders per december een melkprijs van 30-31 eurocent per liter te laten ontvangen.

De producentenorganisatie PROLEC is faliekant tegen de overeenkomst omdat de industrie niet gehoor hoeft te geven aan aanbevelingen en omdat de huidige kostprijs 37 cent per liter bedraagt en dus veel hoger ligt dan de overeengekomen melkprijs. De eis is dat melk niet verkocht dient te worden onder de kostprijs.

Tussentijds wil de Duitse minister van Landbouw Ilse Aigner een onderzoek laten uitvoeren om te bekijken of een aanbevelingsprijs ook in Duitsland mogelijk is. Het valt echter te betwijfelen of de Duitse bonden een dergelijk voorstel zullen steunen.

Esther Lopera, PROLEC / EMB

EMB-melkveehouders bereid om de race te lopen

EMB-leden uit 14 landen hebben in juli overlegd op de EMB-ledenbijeenkomst in Zwitserland om een strategie te bepalen om het dal van de melkprijs, versneld door politieke inspanningen om te liberaliseren, weer uit te kunnen klimmen. Gasten uit Polen en Tsjechië waren ook aanwezig. De leden waren het er unaniem over eens dat er een wettelijk kader nodig is, zodat het aanbod gereguleerd kan worden door melkveehouders. Bij de historische Melksoep Steen te Kappel werd aangekondigd dat de EMB de komende weken en maanden met alle mogelijke kracht en middelen zou gaan vechten voor dit doel. Het werd daarnaast duidelijk hoever deze middelen zouden kunnen gaan. Wanneer politici de vereiste hervormingen weigerden, zou een Europese melkleverstop onafwendbaar zijn.

De situatie waarin Europese melkveehouders verkeren is catastrofaal. In vrijwel elk land is de melkprijs gekelderd tot 18-22 cent. Dit is een prijsniveau dat een directe bedreiging vormt voor het voortbestaan van vele melkveehouderijen. De maatregelen zoals voorgesteld door politici, het ondersteunen van goedkope leningen, de vervroegde uitbetaling van toeslagen en exportrestituties en interventie zijn niet geschikt als instrumenten om de markttrend te doen omkeren. Om kostendekkende melkprijzen en derhalve duurzame melkproductie weer te kunnen realiseren, zullen politieke basisvoorwaarden moeten worden geschapen waarin de melkproductie wordt geregeld in samenspraak met de vraag.

Dat een functionerend systeem van volumeregulering niet utopisch is, werd aangetoond door vertegenwoordigers van de Canadese melkveehouders (Dairy Farmers of Canada – DFC), die als gasten waren genodigd op de EMB-bijeenkomst. In Canada garandeert een volumeregulerend systeem een eerlijk inkomen voor melkveehouders. Politici, de industrie en consumentenorganisaties hebben allemaal hun eigen rol hierin (zie ook het interview met Marcel Groleau, Voorzitter van de Melkproducenten van Quebec, op de website van de EMB).

Marktgerichte aanbodsregulering

Dat is de richting waarheen we moeten gaan in Europa. Geen identiek systeem uiteraard, maar er zijn drie elementen nodig om een balans van machten te creëren in de zuivelmarkt. Als eerste hebben we een monitoringsinstituut nodig welke niet slechts scherp toezicht houdt op vraag en aanbod, maar welke ook, met regelmatige intervallen, de kosten van de melkproductie controleert. De hieruit volgende kostendekkende melkprijs moet de maatlat zijn om te bepalen of de diverse aanbodsregulerende instrumenten nodig zijn. Ten tweede is een wettelijke basis vereist die het melkveehouders mogelijk maakt om zich te verenigen op het niveau van de lidstaten en door de gehele EU. Ten derde, om de vraaggestuurde volumeregulering succesvol te laten zijn, is een beperking op volumes, verankerd in de wet, vereist met betrekking tot elke individuele melkveehouder.

Sonja Korspeter, EMB

Te wapen: grote demonstratie van boeren in Sempach

“Deze grote gebeurtenis wordt de “Peasants’ Revolt” genoemd” (Engeland 1381), zo begint de oproep aan boeren voor een grote gebeurtenis in Zwitserland op 29 augustus 2009:

“BIG-M, SVP Schweiz (Zwitserland) en de BZS nodigen boerende families uit om, door op deze dag in Sempach te verschijnen, te laten zien dat ze niet langer meer iets van doen willen hebben met het landbouwbeleid van het ministerie van Landbouw. Een melkprijs ver

beneden de kostprijs is niet te pruimen! Vrije handel in agrarische producten vernietigt duurzame productie over de gehele wereld!

Samen eisen we regels die het mogelijk maken voor lokale markten om op een gelijk speelveld te opereren. Om het voor ons mogelijk te maken om het aanbod van melk aan te passen aan de vraag, hebben we een universele wettelijke toepassing nodig voor volumeregulering. Het kan nu niet lang meer duren voordat individuele melkveehouders stoppen en ingaan tegen de inspanningen van een ieder die hun productie met overschotten meegeeft. Bij dezen verklaren wij onze bereidheid om mee te doen!

In veel kantons zijn de regionale boerenbonden opgeroepen om gezamenlijk vervoer te organiseren. Neem uw hele familie, ja zelfs uw burens, mee omdat we ook consumenten oproepen om te gaan staan voor duurzame en binnenlandse voedselproductie. Neem uw eisen mee op spandoeken.

In naam van de strijd, een hartelijke groet."

BIG-M